

а к а д е м і ч н а ПАНОРАМА

Інформаційне видання Національного університету «Киево-Могилянська академія» Вересень 2004

Національний університет «Киево-Могилянська академія» прийняв чергове поповнення -першокурсників — 596 бакалаврів та 307 магістрів. Їм випала честь навчатися в закладі, який наступного року святкуватиме 390- річчя з дня свого заснування. Для першокурсників новий навчальний рік у НаУКМА розпочався з урочистої церемонії Посвяти. Читайте на стор. 2— 4.

У вересні могилянці мали виняткову можливість зустрітися з видатними особистостями, почути їхні лекції, виступи. Серед них: Вім Гроот, доктор філософії в галузі економіки, професор у галузі економіки охорони здоров'я Маастрихтського Університету (Нідерланди), Сьюзан Скрімпоу, декан Школи охорони здоров'я Іллінойського університету, професор, Деніел Григорчук, професор цього університету, Патріарх всієї Русі-України Філарет.

Особливий резонанс викликала зустріч-лекція Оксани Пахльовської, професора, завідувача кафедри українистики Університету Сап'єнца в Римі. Лекцію було організовано за сприяння Центру італійської куль-тури при Посольстві Італії в Україні для студентів, які цікавляться іта-лійською мовою, культурою, полі-тикою та майбутнім України.

«Україна, Італія, Європа — ілюзія,

НаУКМА в контексті Європейської українистики

поразка, перспектива» — така назва лекції, яку прочитала в НаУКМА 15 вересня Оксана Пахльовська. Представив її могилянцям директор Центру італійської культури при Посольстві Італії в Україні професор Франко Балонні.

У першій частині своєї лекції вона окреслила зв'язки України та Італії у сфері культури, літератури, історії. Вона зазначила, що нині майже знівельовано той великий інтерес, який італійці мали до України в перші роки її незалежності. Вона також констатувала, що в Європі зараз сла-вістика переживає не найкращі часи, бо початковий інтерес до слов'янських країн, який був на початку перебудови, коли захід дуже сподівався, що з тієї частини світу прийдуть нові цікаві імпульси, поступово спадає, став частиною глобальної кризи гума-нітарних дисциплін на заході. Для прикладу вона згадала українську кафедру в Ляйпцігу, в Німеччині, яка сьогодні під загрозою закриття. Вив-чення слов'янського світу в Європі згортається ще й тому, що

частина йо-го вже є й частиною Європи. Так, про польську мову вже не говориться як про мову однієї із слов'янських країн. Сьогодні це мова однієї з країн ЄС.

Оксана Пахльовська висловила «ризиковану» ідею створити європей-ську україністику. Вона вже презентувала

проект, який реалізувати-муть в Італії три інституції: Італійська Асоціація українських студій, інститут Луїджі Тутсо і кафедра українистики в Римському університеті. Також ним займатимуться польські інституції.

Пахльовська сподівається, що одним із співзасновників такого проекту бу-де Києво-Могилянська академія, бо, за її словами, це одна дуже з небагатьох наукових інституцій, яка має високий рейтинг у західних країнах. Ідею вже обговорено в НаУКМА, і проект прийнято позитивно. Ідея створення європейської українистики спрямована на те, щоб збільшити й урізноманітнити присутність західних учених у цих питаннях, щоб формувався новий погляд на Україну.

Початок. Закінчення на стор. 4.

У нашому випуску

«Повертаємося до своїх першовитоків»

Почесний професор
НаУКМА

Народжений
думати й знати

«76 портретів
письменників України»

Почесний промовець НаУКМА

Володимир Литвин, Голова Верховної Ради, Почесний промо-вець урочистої церемонії присвяти у студенти НаУКМА

Високоповажний пане Президенте,

обертали це минуле в сьогодні з урахуванням нових реалій і на перспективу. Бо в нашому жорсткому, глобалізованому світі, я переконаний, можливість зіткнення може бути з кількох обставин: за сировину, а надусе в питаннях культури та історії. І той народ, який має велику історію, пам'ятає її, знає, послугується нею, завжди матиме повагу. І ми повинні знати нашу історію, всі її героїчні й трагічні сторінки, всю велич нашого народу.

Особливо варто сьогодні взяти це на озброєння, коли Україна шукає своє нове обличчя в умовах президентської кампанії. Я переконаний, що це обличчя буде гідне України, я переконаний, що ваш внесок у творення України буде великим і вагомим, що звідси вийдуть нові

Повертаємося до своїх першовитоків

вельмишановні професори й викладачі КМА, шановні студенти, дорогі першокурсники! Я переконаний, що ви переживаєте найщасливіший момент свого життя. І ми радіємо, всі тут присутні, ваші батьки, викладачі, за те, що саме вам поталанило стати студентами цього прославленого навчального закладу. Адже після Києво-Печерської Лаври Києво-Могилянська Академія була і є другим стовпом, золотим стовпом української державності. Третім, як відомо, було українське козацтво. Саме Києво-Могилянська Академія вирізняла чіткий, гордий, національний профіль держа-вотворців, мислителів, духовних провідників, які заклали потужні генетичні корені українства. І відтворення КМА засвідчило, що ми повертаємося до своїх першовитоків, що ми забезпечуємо безперервність нашої історичного поступу. І дуже добре, що 1991 року, коли Україна

здобула свою незалежність, зробила третю, останню спробу, щоб Україна відбулася, уже був такий навчальний заклад.

Сьогодні вкрай потрібні професіонали і люди з глибокою історичною пам'яттю. Сьогодні потрібні Україні фахівці, які

б стояли на сторожі української духовності, без чого не може бути незалежної держави, держави з гордим ім'ям Україна. Сьогодні Україні потрібні фахівці, які б досконало знали минуле й

провідники українського народу, пам'ять про які буде збережено, примножено нащадками.

Я хотів би побажати вам у цей день, дорогі друзі, щоб ви уміло поєднали і навчання, і можливості Києва, столиці, щоб ви мали надійних друзів, бо коли є можливість спертися на плече товариша, можна одвернутися від цілого світу. Щоб вам завжди сонце в очі світило, щоб ви завжди були на сонячній стороні вулиці, щоб ви пізнали ті принади вузівського життя, як казав ваш Президент, про які ви ще сьогодні не здогадуєтеся, щоб ви жили повноцінним життям!

На світлинах: Володимир Литвин виголошує промову в НаУКМА; Вячеслав Брюховецький та Володимир Литвин із театралами «Ludus» качають мед, який додасть снаги першокурсникам.

Прес-центр НаУКМА

«Академія — це дух, це традиції, ідеї»

Вітаю Вас, пане Президенте, пане Спікер, почесні гості, викладачі, студенти і ви, майбутні студенти. Чому ще, все ж таки, майбутні, тому що... Що таке справжня Академія, ви дізнаєтеся трошки згодом. А що таке Академія? Академія — це дух, це традиції, це ідеї. Це дух, який був зароджений у XVII столітті, це традиції, які склалися протягом чотирьох століть, це ідеї, перш за все, Вячеслава Степановича, це ідеї наших викладачів, це ідеї нас, студентів.

Сьогодні для всіх свято, тому що в Академії з'явилася нова енергія, і знову ж нові ідеї. Саме ви створите ту Академію, якою вона буде через 4 роки. Кожен із нас залишає частинку себе для Академії. В обмін на це вона дає нам почесне звання — могилянці.

Могилянець — це не просто людина, це людина, яка вміє мислити, яка вміє вільно висловлювати свої ідеї, це людина, яка не боїться висловлювати свої ідеї, це людина, яка вміє самостійно вчитися. Саме цьому нас навчили наші викладачі, за що їм величезна подяка. Сьогодні вже ми ставимо перед вами завдання, завдання зберегти і примножити.

Зберегти дух Академії, зароджений так давно, і примножити знання. Ми сподіваємося, що саме ви продовжуватимете робити нашу Академію найкращою.

Віват Академія!

*Дзвенислава Качур,
випускниця бакалаврської програми
«Екологія»,
студентка 2-го року навчання
Магістерської програми «Екологія»*

*На світлинах:
Дзвенислава Качур*

Магістеріум

Я маю велику честь від імені всього професорсько-викладацького складу нашої славетної Академії привітати і новий Могилянський призов, і всіх нас із початком нового навчального циклу! Нехай нам усім щастить!! Натхнення та успіхів!!!

Сьогодні нас — тринадцята церемонія: нещасливе число, чортове, три-вожне. Але все виглядає інакше, коли згадати, що і цей рік, і цей набір впо-саджені у великий зв'язок часів, коли збagnути, що саме тепер дванадцята церемонія «вповзає» у свою чотир-надцятую іпостась за відомою філософ-ською формулою, що сучасне — це минуле, яке увиходить у майбутнє.

За внутрішньою потребою шляхетності

Себто теперішню церемонію можна вважати і триста вісімдесят дев'ятою. Бо ми — впо-саджені в традицію. У цій традиції, серед безлічі інших чеснот — розум, свобода і шляхетність.

Розумом вас щедро наділила при-рода, інакше би ви, наші нові студенти, не стояли отут на цьому майдані, щас-ливі своєю перемогою у найтяжчому і найчеснішому конкурсі талантів і здібностей. Завдавайте цьому розумові роботи, а ми вам помагатимемо.

Свобода — ви також несете її в собі, бо явили її вже тим, що стали на шлях чесного відкритого змагання і пере-могли в ньому. Могилянка — це місце, де здійснюється вільне становлення особистості, де здійснюється свобода, яка «в нас і з нас іде», як писав не-забутній Микола Вінграновський.

А третій мотив, яким переснута вся Могилянська симфонія, це — аристо-кратизм або шляхетність. І тутя до-зволю собі кілька додаткових слів. Справжня шляхетність почитається з пошанування землі й роду, що вивів тебе у світ. Тому й вимірюється вона не тим, скільки ти взяв (нагромадив, надбав, нагріб, наскуб далі самі), а скільки ти спромігся віддати.

У наші дикими переділами зсу-домлені часи це невтямки новим ско-робагтькам, котрим уже кортить бути не тільки можливими, а й славетними, але які ще не відають, де пролягає той шлях до славетності. У цьому не-віданні вони, як правило, плутають цю останню з марнославством: мармур на фасадах, розкішні садиби в серці Карпат, ну, не розрізняють хлопці, де славетність, а де марнославство, не «в темі» вони, та й годі. Тим часом тема ця — не те що давня, а споконвічна.

Київські князі зводили міські мури, споруджували храми і зводили Золоті ворота задля слави й охорони свого міста. Це — чин аристократичний.

Скоробагтьки розбудовують Золоті ворота-2, відбираючи Козинський бе-рег у козинців під персональні при-чали і поля для гольфа, в який вони іграти не вміють. Це — плебейство.

Галшка Гулевичівна відписала свої землі Братській школі, а Сагайдачний віддав на

потреби Братства увесь коштовний скарб, — і це шляхетно.

Скоробагтьки підважують Святу Софію підземними автостоянками, ма-ло не підмиваючи її приватними ба-сейнами, — і це плебейство.

Аристократизм і плебейство завжди співіснували в часі, маючи свої во-лонтерів. Що вдієш?

Ось пан Омелян Антонович відписав мільйон власних доларів на споруд-ження бібліотеки НаУКМА, — це і є аристократизм.

А скоробагтьки виношують плани, як би це його приватизувати острів Трухана й розгорнути на ньому розва-жальний бізнес. Це і є плебейство.

Ми сподіваємося, ми живемо вірою, ні, ми переконані, що всі ви прийшли до Могилянки за внутрішньою потре-бою шляхетності й аристократизму, з чого власне почався і на чому стоїть наш дім буття. Бо знання без шля-хетності — від лукавого.

Вчітеся, сягайте висот, перемагайте: Києво-Могилянська академія — місце для високих звершень. У цьому пов-сякчасному труді, викладачі Ака-демії — разом із вами. А коли вам у ли-ху годину заманеться спитати, що Мо-гилянська зробила для вас, згадайте, що ви зробили для Могилянки як нашого спільного дому: ви ж талановиті, розумні, вільні, ви багато можете! І тоді не розірветься зв'язок часів, — той, що рятує від нещасливих чисел.

Володимир Моренець,

Почесний промовець урочистої церемонії

Посвяти, віце-президент
із навчально-наукових студій
НаУКМА,

професор, доктор філологічних наук,
лауреат Державної премії України ім.Т.

Г. Шевченка

Новий день Бібліотеки

Хто добре запалився, той добре почав, а

добре почати — це напо-ловину завершити

Григорій Скворода

Вересень 2004 — вересень 2005 року. Такими часовими рамками визначено терміни проведення кампанії по залу-ченню коштів на технічне устатку-вання корпусу «Бібліотека Тетяни та Омеляна Антоновичів».

А тим часом ми всі — хто з радістю, хто з острахом — спостерігаємо за тим, як в одному із історичних корпусів Києво-Могилянської академії (примі-щенні колишньої лікарні) вже повним ходом ведуться ремонтно-будівельні роботи. Їх здійснює Українська інвес-тиційна асоціація «Укрбудінвест» (Го-лова ради директорів — В.І.Сенькін).

З радістю, бо Наукова бібліотека матиме ще один корпус — Бакалавр-ську бібліотеку, де розташується кни-госховище з сучасним бібліотечним устаткуванням, читальні зали та інші спеціалізовані приміщення для зруч-ної та комфортної роботи студентів та науковців. Матимемо бібліотеку, рівну кращим бібліотекам світу за техно-логіями сучасного обслуговування та наповненням фонду!

З острахом, бо вже з'явилися перші несподіванки «від самого приміщен-ня» — вражені «грибком» стіни. А за цим — відсування запланованих термінів проведення ремонтно-реставраційних робіт, а до того ж — додаткові кошти.

З радістю, бо маємо такого давнього та відданого справі Академії та роз-будові української держави друга — па-на Омеляна Антоновича, який дав кошти на ремонтно-будівельні роботи.

З острахом, бо проектна група, закінчивши попередню підготовку до активного проведення цієї кампанії по залученню коштів на технічне устат-кування корпусу (потрібно зібрати більше трьох мільйонів гривень), роз-починаючи роботу, сподівається- таки, що нам не стане на перешкоді інша кампанія — виборна, яка відволікає ува-гу, кошти та бажання й можливості всіх, хто міг би так само, як Омелян Антонович, проявити свій аристо-кратизм та шляхетність і долучитися до реалізації проекту.

Отже, на всіх нас чекає напружена, наполеглива робота. Ми розпочинаємо її і гадаємо, матимемо належну під-римку з боку кожного могилянця.

Віра Балацька,

керівник відділу перспективного
розвитку НаУКМА

Подія року

Новий 2004-2005 навчальний рік для всієї університетської громади традиційно розпочинається відкритою інавгураційною лекцією Почесного професора університету, відомого у світі вченого, громадського діяча.

Почесний професор НаУКМА

Цьогорічну лекцію «Інвестування в охорону здоров'я» прочитав доктор філософії в галузі економіки, професор у галузі економіки охорони здоров'я Маастрихтського Університету (Нідерланди) п. Вім Гроот.

Лекція прозвучала англійською мовою — другою робочою мовою університету. Україномовну версію видруковано окремим виданням до 1 вересня.

Починаючи з 1992 року, могилянці мали можливість почути мовознавця Юрія Шевельова (США); географ-кліматолога Лоуренса Майсека (Канада); філософа Поля Ріквора (Франція); історика Романа Шпорлюка (США); філософа Роланда Піча (Німеччина); поета Ліну Костенко (Україна); філософа Сергія Аверинцева (Росія); філологів Івана Фізера (США) та Ярослава Розумного (Канада); відомого фахівця з питань стратегії та розвитку бізнесу Адріана Сливоцького (США), поета, громадського діяча Дмитра Павличка (Україна), фахівця з питань економіки Карла Цайнінгера (Канада).

Вім Гроот (1960) — професор економіки охорони здоров'я в Маастрихтському університеті з 1998 р. та координатор програми «Scholar»

дослідницького центру освіти та ринку праці в Амстердамському університеті з 1997 року. Керівник департаменту організації, політики та економіки охорони здоров'я в Маастрихтському університеті з 1998 року і директор із питань освіти факультету охорони здоров'я з 2003 року. Член правління Інституту досліджень залежностей, а також голова правління з охорони здоров'я провінції Лімбург із 2000 року. Сфера його дослідницьких інтересів: економіка охорони здоров'я, економіка освіти.

З 1980 до 1986 року вивчав економіку та філософію в Амстердамському університеті. Отримав ступінь магістра економіки у 1986. У 1992 одержав ступінь доктора наук в тому ж університеті, захистивши дисертацію стосовно проблем безробіття та освіти.

Автор та співавтор більше ніж 120

статей у національних та міжнародних журналах та книгах, співавтор та редактор 11 книг. Він підготував більше, ніж 200 дослідницьких звітів та газетних публікацій.

Із 2001 року професор Гроот причетний до створення Школи охорони здоров'я в НаУКМА, очолює проєкт «Започаткування програм з охорони громадського здоров'я в НаУКМА, Україна» і є активним учасником та помічником на кожному етапі реалізації проєкту: оцінка передумов, відбір викладачів, організація їхнього стажування, просування новостворюваної програми «Менеджмент в охороні здоров'я», адвокатування Школи охорони здоров'я перед донорами, Європейською Асоціацією Шкіл Охорони Здоров'я, Маастрихтським Університетом.

Професор Гроот — член редакційної колегії збірки магістеріум: «Соціальна робота і охорона здоров'я»; збірка містить його статтю у співавторстві.

Вім Гроот — медіатор процесу розроблення контракту між Маастрихтським університетом та НаУКМА. Кінцевою метою співробітництва між університетами професор Гроот вважає започаткування в НаУКМА магістерської програми «Менеджмент в охороні здоров'я» згідно з європейськими стандартами, що дасть можливість видавати випусникам програми спільний диплом НаУКМА та Маастрихтського університету.

На світлинах:

Вім Гроот читає інавгураційну лекцію;

Вім Гроот

та Михайло Брик, перший віце-

президент НаУКМА

НаУКМА в контексті

Європейської україністики

Продовження. Початок на стор. 1.

Оксана Пахльовська розповіла також про роботу кафедри україністики в Римському університеті, на якій що-року проходить по 3-4 наукових семінари, під час яких італійські вчені мають змогу ознайомитися з найновішою інформацією про Україну.

У другому блоці лекції Оксана Пахльовська більше уваги зосередила на українських проблемах. Одна із причин, чому в Україні немає справжньої демократії — тому, що стара номенклатура взяла владу в свої руки. І всі питання, де живаються демократія і Європа, є такою ж риторикою, якою це було в радянські часи. Всім відомо, як постала демократична Німеччина. Недостатньо було одного Нюрнберга, щоб постала Німеччина демократична, потрібен був довгий, тривалий, багаторічний процес осмислення з боку Німеччини, тої катастрофи, яку вона спричинила сама собі та іншим країнам своїм тоталітаризмом. Сьогодні ми живемо в незалежній державі, від кого незалежній? Нас що, завоювала якась інопланетна цивілізація? Хто ж завоював? Питання про незалежність перетворилося на риторичне. Середній український громадянин не знає, що таке незалежність, якщо в нього на столі лежить книга президента «Україна — не Росія». Ми не бачимо форми демократичної влади, яка знає, що основний принцип демократії — альтернативність влади. За будь-яких умов, опозиція є першим і останнім символом демократії. Якщо вона існує, значить існує демократична країна, якщо її немає — це авторитарна держава.

Світ іде до формування великих конгломератів: Америка, Китай, Росія, ЄС. Отже, від того, де опиниться Україна, залежить вся конфігурація Європи. Українські вибори є найважливішою подією європейського життя 2004 року. Росія має відбутися як імперія. Мати такого сателіта, як Білорусь — це трагікомічно для Росії, оскільки це карикатура на російську диктатуру. Україна є єдиним шансом для Росії бути тим великим євразійським імперським простором. Сама ідея експансіонізму є основою російської державності.

Яка роль України в цьому? Це що стосується поразки і перспективи. На сьогодні ми маємо поразку європейської перспективи України, тому що Україна це — фактично гримаса українського Януса. Україна стоїть не перед вибором, а перед вибором. Я переконана, що зараз поділ не проходить на російськомовне і україномовне населення, не за етнічним принципом, а вона поділяється на громадян і негромадян. Україна поділяється на ту частину суспільства, яка зрощена культурою, яка насичена культурою, яка дає культурну відповідь на своє майбутнє, і ту страшну плазму, яка залишилася після цих геноцидів комуністичної системи.

Поразка демократичної України буде поразкою всієї Європи, тому що простір неототалітаризму пересунеться до кордонів Європи. Перемога демократії України — це буде перемога цілої Європи. Такі прогнози, підсумовуючи зустріч, зробила професор Пахльовська.

Ірина Зубець. Прес-центр НаУКМА

Магістеріум

З нагоди відкриття на базі НаУКМА міжнародної магістерської програми «Менеджмент в охороні здоров'я» проведено прес-конференцію «Менеджмент в охороні здоров'я» — нова — перша в Україні — міжнародна магістерська програма» (за підтримки та з участю УНІАН і тижневика «Дзеркало тижня»)

«Менеджмент в охороні здоров'я»

Нова магістерська програма в Могилянці

У прес-конференції взяли участь президент НаУКМА В'ячеслав Брюховецький, професор економіки в галузі охорони здоров'я, керівник департаменту організації, політики та економіки охорони здоров'я університету м. Маастрихт (Нідерланди), Почесний професор НаУКМА Вім Гроот, ректор Київської медичної академії післядипломної освіти імені П.Л.Шупика Юрій Вороненко, професори Іллінойського університету (Чикаго) Сюзан Скрімшоу та Деніел Григорчук, керівник магістерської програми «Менеджмент в охороні здоров'я» НаУКМА Ірена Грига. Учасники поінформували про статус, зміст, формат програми, її потенційний вплив на реформування галузі охорони здоров'я та її значення для українського суспільства.

Реформування галузі охорони здоров'я потребує фахівців, що володіють сучасними знаннями з економіки та управління. Саме таких фахівців готуватиме нова магістерська програма «Менеджмент в охороні здоров'я» — спільна українсько-нідерландська програма, розроблена в партнерстві з університетом м.Маастрихт під егідою Європейської Асоціації Шкіл охорони здоров'я за підтримки Інституту Відкритого Суспільства (Нью Йорк) та Міжнародного фонду «Відродження» та за сприяння Міністерства охорони здоров'я України й фахівців Київської медичної академії післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика.

Програму «Менеджмент в охороні здоров'я» — один із напрямів діяльності Школи охорони здоров'я — розробили викладачі Школи на основі матеріалів двох магістерських програм Маастрихтського університету: «Охорона громадського здоров'я» і «Політика, Економіка та Менеджмент в охороні здоров'я» після стажування в партнерському університеті. Зміст, структура, формат окремих модулів та програми в цілому адаптовано до української ситуації. Нідерландські колеги продовжуватимуть методологічну підтримку та консультування, оскільки кінцева мета співробітництва — створити

програму високої якості. У разі успішної оцінки програми випускникам видаватиметься спільний із Маастрихтським університетом диплом.

Програма відкрилася лекціями іноземних професорів. Зокрема: «Інвестування в охорону здоров'я» Почесного професора НаУКМА Віма Гроота; «Поведінкові аспекти здоров'я» із серії «Визначні

лекції програми Фогарті (США)» декана Школи охорони здоров'я Іллінойського університету, професора Сюзан Скрімшоу. Професор Деніел Григорчук, ініціатор співробітництва з Іллінойським університетом, прочитав дві вступні лекції «Поняття здоров'я та його інтерпретація», «Вимірювання детермінант здоров'я та захворювань».

З огляду на склад слухачів програма є також міжнародною: на неї вступили двоє громадян США. Слухачі мають базову освіту в галузі медицини, соціальної роботи, права, економіки, практичний досвід. Навчання відбувається у вечірній час, тричі на тиждень; акцент робиться на самостійну роботу.

До того ж, модулі програми пропонуються для окремого опанування всім охочим.

Минає перший модуль програми «Вступ до охорони громадського здоров'я». Слухачі опановують незвичний для них метод «орієнтованого на проблему навчання». Вони самі головуєть під час семінарських занять, самі для себе визначають навчальні цілі, на основі запропонованих «проблемних ситуацій», а потім самостійно шукають відповіді та дискутують у групі.

Тим часом двоє слухачів програми представляють НаУКМА та Україну на студентському форумі, що проводиться в межах щорічної конференції Європейської Асоціації Шкіл Охорони Здоров'я в Сіддлії. Це — Діанна Дергак (директор консалтінгової фірми) та Паола Павленко (сектор охорони здоров'я та соціальних проблем Департаменту з міжнародного розвитку Британського Посольства).

Ірена Грига,
керівник магістерської програми
«Менеджмент в охороні здоров'я»
НаУКМА

Чия сорочка нам ближча

На становлення систем охорони здоров'я, що існують у розвинених країнах, як підкреслив в інавгураційній лекції в НаУКМА Вім Гроот, професор Маастрихтського університету, пішло більше 100 років. Із цього погляду, для України значно корисніше може виявитися досвід Чилі та Сингапуру. По-перше, ці країни навіть тепер ще не належать до багатих. А, по-друге, дуже вдалі моделі фінансування національної медицини там були створені протягом 20—25 років. У тому ж таки Сингапурі на потреби охорони здоров'я виділяється 3—4 % ВВП і при цьому рівень медичного обслуговування досить високий. Україна виділяє на ці ж самі потреби 4,1 % ВВП, але про якість охорони здоров'я годі й говорити. І річ тут не лише в тому, що обсяг сингапурського ВВП не сумірний із українським. Не менше важить вміння правильно розпорядитися наявними коштами.

У західних країнах армія фахівців із економіки в галузі охорони здоров'я дуже солідна, а в нас на перших спеціалістів цього профілю, яких готує Києво-Могилянська академія, навіть немає держзамовлення.

Оксана Приходько.

За матеріалами журналу «The Economist»
«Дзеркало тижня». — № 35, 10—16
вересня 2004 року

Здоров'ям треба управляти

Нове дітище Могилянки і двох закордонних ВНЗ — університету м. Маастрихт (Нідерланди) Іллінойського університету (Чикаго) — виникло не на рівному місці.

— У нас в Америці подібних шкіл 36, адже досвід показує, що сфері здоров'я потрібні спеціалісти, здатні поєднувати лікарську та управлінську практику, вважає професор Іллінойського університету (Чикаго) Сюзан Скрімшоу. — Адже клінічна практика допомагає в певний час одній людині, а грамотне управління охороною здоров'я здатне допомогти багатьом.

Професор Скрімшоу відзначила, що в першу чергу нова програма буде спрямована на поліпшення структури медичного страхування та якості медичного обслуговування.

...Щоб вступити на програму, потрібна вища освіта і споріднені спеціальності (медицина, право, природничі, соціальні науки, економіка) і \$3000 для оплати півторарічного вечірнього курсу. Вступні екзамени складають з української та англійської мови. У кінці навчання студенти одержать диплом Могилянки з логотипом Маастрихтського університету.

Інна Бахіна.

Газета по-київськи — №102 (152)
9 вересня 2004 року.

Традиції

Проведення Перших міжнародних читань імені Сергія Аверинцева (Почесного професора нашої Академії) для могилянців цілком природно стають ділянкою того наукового пошуку, в якому Особистість завдяки Традиції (та опріч традиціям) зустрічає Іншого.

«ЗВ'ЯЗОК ЧАСІВ» — ПЕРШІ АВЕРИНЦЕВСЬКІ ЧИТАННЯ

Приблизно так 13 вересня охарактеризував культурно-науковий синтез текстів Аверинцева Віктор Малахов на круглому столі у видавництві «Дух і літера». Історичну тяглість збереженого скарбу, що

відповідальності за одноклітинну стихію залізо-бетонного «так!»... «У цьому — руйнів-не спрощення та неприйняття Іншо-го». Для юних дослідників неопіненне мистецтво стояння перед сумніям, вмінням випрямитися та розкритися фахово — це все школа

Аверинцева, яка для юних філософів, митців та науковців може бути справжньою «іншо-логією Аверинцева».

«Дивовижа, яка відбувається із «Я», що невпинно продукує смисли, — розповідає проф. НАУКМА Володимир Моренець, — у Аверинцева обдарує діалогом і кличе в мандри... Його герменевтика, як філолога-медієвіста — надійний засновок нашої культури».

«Серед тих, хто назавжди залишив дороговкази на перехрестях протиріч світу цього, — зазначив співдиректор видавництва «Дух і літера» Леонід Фінберг, — Ханна Арент з її викриттям тоталітаризму та Сергій Аверинцев із його свічадами воскреслої цілісності контекстів та повернених смислів. Тому те, що наше видавництво започаткувало багатотомне видання творів Архіпелагу Аверинцева 2004 — 2007 років, вважаю кроком до великого свята української культури».

Свідчення, що упродовж круглого столу констатували небуденість події, розкривали новий новіграні автора. Марина Ткачук як перекладач і викладач НАУКМА порадила за наших спудеїв: «Видання Аверинцева в академічній бібліотеці зачитуються «до дірок». У нашу епоху, коли фахівців та трудівників багато, а цілісних особистостей небагато, можливість спілкування в аверинцевому ключі — особлива запорака».

До оптимістичних сподівань на це приєднались директор Центру європейських гуманітарних досліджень Костянтин Сігов, літератор та перекладач Володимир Верлока й інші учасники. Завдяки тональності ніжно-го доторку, в якому співрозмовник Аверинцева відчуває тихе: «Глянь, оце цікаво»... У цій «падеї» (грець. — «плекання») молодій академічній когорти й розкриється увесь потенціал міжнародних аверинцевських читань.

За це щиро дякувала науковцям та колегам дружина покійного Сергія Сергійовича — Наталя Петрівна. «Ви знаєте, — щиро зізналася вона, — щоразу прибуваючи сюди із Відня чи з Москви, ми із Сергієм Сергійовичем дивувалися, чому ми почуваємося тут вдома більше, ніж там... А все завдяки людям, котрі

приходять на зустріч».

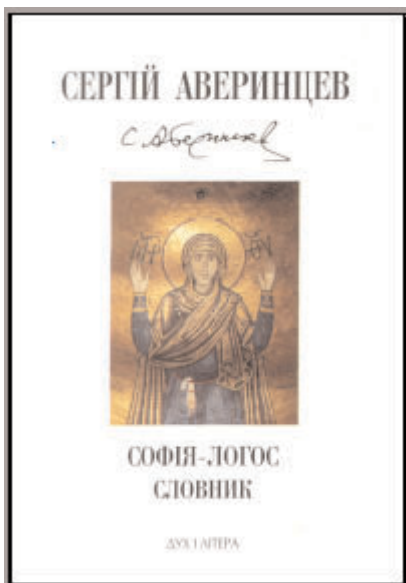
До речі, Європа вже готує переклади Аверинцева кількома мовами. А те, що в Україні відбувається в такий природний спосіб особистої присутності, особистих зустрічей та відкриттів, має окрилити не тільки киян.

У ДУСІ МИРУ ТА ЛЮБОВІ

Дух миру та Божої любові — за свідченням богословів усіх епох та народів — велика культуротворча реальність людського суспільства. Пророк Захарія каже нам про гармонію ду-ховної злагоди преображеного соціуму (Зах. 14, 21), а апостол Павло пише про зв'язок любові в дусі миру (Еф. 4, 1-7). Церква Зіслання Святого Духа для багатьох видатних могилянців, на-ших попередників, стала осередком духу миру та любові, про які влучно сказав у своїй праці один із перших студентів Свято-Сергіївського інституту в Парижі, згодом — видатний філософ ХХ ст. Павло Євдокимов.

«Променистий стовп хмари, — пише Євдокимов, — супроводжує вихід, вкриває намет, поставлений Мойсеєм, сповнює Храм, він є вмістилищем Schekinah (Слави Божої), знаком при-сутності Бога Живого. Народ Слова Божого — месіанські тексти завжди починаються наказом: «Слухай, Ізраїлю» — чує: «Підними очі свої й побач». Преображена, Нова людина. Що про динаміку такого явища каже містична традиція Христової Церкви? Наука про людину, а точніше, вчення про особистість і духовний світ — ось що століттями займає культурологів, педагогів, етнопсихологів, істориків, філософів та соціологів. Кожен по-своєму причетний до антропології: хтось по-біжно прилаштуовуючи її до предмету своїх пошуків, хтось у прикладному практичному значенні намагається за-стосовувати соціально-психологічні закономірності та правила... Ось і ні-мецько-американський філософ Ханна Арентд спробувала проаналізувати соціальні та політичні причини культурної кризи різних епох та соціумів у своїй книзі «Між минулим і май-бутнім». На її численні запитання, як на мене, вдалося відповісти лише богословам. Х. Яннарасу, С. Аверинцеву та Павлу Євдокимову у книзі «Не-вимовна Божа любов», де з-підчис-лених «-ізмів» пробиваються паростки справді неземного явища — Церкви».

Тарас Андрусевич

увібрала родина Аверинцевих, розкрив у численних контекстах проф. Вадим Скуратівський, як колега, який особисто неодноразово працював на наукових заходах із Сергієм Сергійовичем. «Культура завжди здійснюється на межі... Це дивовижне вміння творити, спрямовуючи співрозмовника до гіперуніверсалиї — ре-альності віри: ось у чому мистецтво Аверинцева». Вадим Леонтьович зазначає, що останні 10 років Київ щиро полюбив Сергія Аверинцева саме завдяки його постійній присутності (його лекціям, текстам, а тепер конференціям і читанням). Найкращою вдяч-ністю буде не лише вміння студентів-могилянців належно поцінувати явище (фотокадрами, інтерв'ю, шануванням текстів), а скромна співучасть та допомога особистості цього професора, співзвучна долученню до його у простоті вишуканої інтонації щотливо чесного пошуковця.

Як перекладач багатьох текстів Сергія Аверинцева, Михайліна Коцюбинська висловила вдячність відвертості автора у викритті небезпек сучасної культури: небезпеки холодної егоїстичної ерудиції, віри як моди (обрядовір'я), втечу од

Традиції

Згідно з рішенням Вченої ради НаУКМА на початку навчального року для зміцнення університетських традицій, духовного і патріотичного виховання наших студентів із лекцією-проповіддю на тему «Навчання для духовного блага вітчизни» виступив Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет. Лекція відбулася 2 вересня 2004 року.

«Навчання для духовного збагачення»

У ній святійший патріарх звернув увагу на визначну роль Києво-Могилянської академії в історії України (як давній, так і сучасній). Він сказав, що цей заклад дав нашій державі не тільки видатних церковних ієрархів, а й багатьох великих мужів, серед яких гетьмани, науковці. З

вуст владика прозвучало бажання відродити в Києво-Могилянській академії бого-словський факультет, оскільки, за сло-вами патріарха, теологічний факультет є лише в Чернівецькому університеті.

У своїй проповіді владика Філарет звернув увагу на те, що науково-тех-нічний прогрес має набагато швидші темпи, ніж процес поглиблення моралі та духовності. «Поступово церква й релігія стали явищем другорядним. У центрі нашого сучасного життя зараз стоїть людина, а не Бог. На мораль звертають мало уваги». Він наголо-сив, що зараз надається велике значення навчанню, але не вихованню в душі любові. Зараз, за словами вла-дики, переважають матеріальні цін-ності. «Душа має керувати тілом, а не тіло душею. Матеріальні цінності теж мають значення, але не можуть стояти вище за духовні. Це — закони при-роди», — підкреслив гість. Далі у своїй проповіді Філарет наголошує на важ-ливості Віри в людському житті, на тому, що все йому

підпорядковано і йде за його законами. Досягнення в житті гармонії приходить тільки у спілкуванні з Богом. Головне — мати в серці любов, виховувати її різними засобами. Найкраще — через молитву до Бога. «Звертайтеся до нього не тільки, коли вам погано, а й коли вам добре, радійте разом із ним і дякуйте за все, навіть за те, що сонце світить, бо що було б із нами, якби воно не світило?» — сказав Святійший.

Після лекції-проповіді студенти-першокурсники мали можливість по-ставити святійшому патріарху запи-тання.

Приємно відзначити високу активність студентів. На одне з питань, чо-му треба поклоняться іконам, адже в заповідях сказано: «Не створи собі ку-мира», владика відповів, що поклоня-ються не іконі, а Господу через ікону. Поклоняючись іконам Богоматері і святих, ми теж звертаємось до Бога, але з їх допомогою і заступництвом. Ми просимо їх помолитися за нас, про-симо заступництва і допомоги так, як у своїх рідних і близьких. На запитання про ставлення Української православної церкви Київського патріархату до Української православної церкви (Московського патріархату) та Української греко-католицької церкви владика відповів, що до УПЦ Московського патріархату, він ставиться як до такої самої православної церкви, яка, однак, підпорядкована іншій державі, а щодо УГКЦ, то як до церкви католицької, хоча й не виключає майбутнього об'єд-нання їх з УПЦ КП.

Плакає патріарх надію на те, що буде в Україні створено єдину помісну церкву, адже, за його словами, принцип православ'я — помісні церкви.

Євген

Зверев, студент ФПВН -2

На світлинах: патріарх Київської і всієї Руси-України святійший Філарет читає лекцію-проповідь у НаУКМА; владика з президентом НаУКМА В'ячеславом Брюховцем та віце-президентом з економіки та фінансів Людмилою Дяченко у Святодухівській церкві, яка потребує невідкладної реставрації.

Новобранці-могилянці

На обличчях першокурсників сьогодні можна прочитати радість, жагу до

знайомств, навчання і бурх-ливого творчого життя. Скільки в них ентузіазму й віри в майбутнє! Але краще про це скажуть самі першо-курсники. Символічний навіть той факт, що вони ділилися своїми вражен-нями від перших днів навчання, весе-лим гуртом стоячи в черзі за літе-ратурою, немов поспішаючи долу-читись до світу знань.

Ольга Андріїва. Культурологія

Дуже гарні, розумні, ерудовані, щедри на поради викладачі. Могилянська наука — високого рівня. Якщо казати про перші симпатії, то найбільше запам'ятався і сподобався Житник.

Ганна Поспелова. Культурологія

Можна сказати, що перші дні на-вчання здалися мені своєрідним різ-ким перепадом, неначе я потрапила до іншого світу, де дотримуються україн-ської мови і традицій духовності. Дуже рада, що я тут. **Дмитро Дроздовський.** Українська мова і літератури

Відчуваю атмосферу традицій освіти й духовності. Невипадково Могилянку називають справжнім осередком на-ціональної культури і свідомості. Її викладачі — новатори, які докладають максимум зусиль для того, щоб заці-кавити студентів і долучити їх до нау-кової роботи. І хоча я і до вступу бага-то чув про Могилянку, ці дні дали мені багато нових відчуттів. Бо Академія — це світ, який відкриваєш щодня...

Олександра Васіна. Культурологія

Мені все подобається, хоча є деяка плутанина з розкладом, із групами, і в цьому важко розібратися. На церемонії посвяти багатьом не можна було нічого побачити. Зате на посвяті по окремих факультетах все було чудово і цікаво.

Ольга Полохович. Українська мова і література

Надзвичайно урочисто пройшла посвята. Мені дуже сподобалися приві-тання Президента Академії та деканів. Я в захопленні від викладачів. От тіль-ки у розкладі нічого не зрозуміло: приїхала на пару, а пари немає...

Олена Сапоненко. Культурологія

- Всі почуття світлі. На посвяті було трошки тіснувато, але сама церемонія дуже сподобалась, і мед був дуже смачним. Запам'яталася промова Брюховецького і деканів.

Дмитро Заєць,
студент ФПВН-4

Постаті

З минулого навчального року Могилян-ка започаткувала стипендію імені Ми-хайла Юліановича Брайчевського.

Першим її отримав студент магістерської програми «Археологія та давня історія України» Роман Рейда.

Народжений думати й знати

6 вересня могилянці по-родинному вшанували пам'ять Михайла Брайчевського, доктора історичних наук, професора Національного університету «Кієво-Могилянська академія», заслуженого діяча науки і техніки, відзначивши 80-річчя з дня його народження.

Михайло Юліанович був чи не найяскравішою, знаковою постаттю в науковому, культурному та суспільно-політичному житті України другої половини ХХ століття. Адже зумів поєднати таланти історика, філософа, поета з незламністю і принциповістю борця і громадянина.

Віталій Щербак, доктор історичних наук, декан факультету гуманітарних наук, Лео-нід Залізник, доктор історичних наук, професор, керівник магістерської програми НаУКМА «Археологія та давня історія України», Юрій Мицик, професор кафедри історії університету, охарактеризували науковий доробок ученого, представлений 600 друкованими працями, розповів про ті часи, за яких учений мав мужність розвінчувати імперські пропагандистські міфи, що спотворювали минуле українського народу. Брайчевський переконливо показав його глибокі державотворчі традиції, закорінені біля витоків Київської Русі.

Цікаві штрихи до портрета зробила Наталя Яковенко, доктор історичних наук, завідувач кафедри історії НаУКМА. Зокрема, запам'яталися їй стрімка хода, шквал ерудиції й незвичайний талант оповідача.

Юрій Кухарчук, доцент НаУКМА, якому учений довірив підготовку до видання його неопублікованих творів, навів багато цікавих фактів із біографії вченого. До ювілею вченого Юрій Кухарчук упорядкував поетичну книгу «Часу круговерть», яка побачила світ у видавництві «Смо-лоскип», опублікував низку статей у періодиці, взяв участь у прямих ефірах на радіо «Свобода» та радіоканалі «Культура».

**На світліні Юрія Кухарчука:
Михайло Юліанович Брайчевський**

На зустріч зі студентами, що відбулася з нагоди ювілею М.Ю. Брайчевського, Юрій

Кухарчук приніс чимало документів, які свідчать про видатну постать ученого. Зокрема й відкритий лист Президенту України Л. Кучмі, надрукований у газеті «Ук-раїнське слово» (27 квітня 2000 р.). Пропонуємо читачам цей документ, який дуже актуальний і сьогодні.

Високошановний пане Президенте!
Звертаюся до Вас із приводу питання, що все більше турбує нашу громадянськість. Йдеться про долю української мови, яка лише офіційно є державною, а на практиці все агресивніше витісняється в Україні мовою сусідньої держави. Парадокс, але за кілька років незалежності національна мова опинилася у ще гіршому стані, ніж доти. Немає потреби наводити прикладів: послухайте, якою мовою розмовляють перехожі, погляньте на книжкові розкладки і вітрини кіосків, порівняйте співвідношення україномовних та російськомовних газет і журналів, програм на телебаченні...

Та найбільшу стурбованість викликає те, що навіть дуже помірковані спроби деяких

наших урядовців підняти питання про приведення державної мови у відповідність із належним їй статусом кожного разу викликають цілу зливу обурливих випадів не тільки із боку засобів масової інформації Росії, а й з боку її заподаних російськомовних прислужників в Україні. (От би так відстоювали вони права української меншини в Росії).

Хочу звернути Вашу увагу, пане Президенте, і ось на що. Світовий історичний досвід показує, що виживають і процвітають ті постколоніальні держави, в яких питання відродження національної мови й культури було винесене в ряд першочергових завдань державної політики. Головну причину сучасного стану в мовному питанні в Україні я вбачаю в тому, що після здобуття незалежності питання розвитку національної мови та культури залишилося в нас поза увагою офіційної влади, не отримало матеріальної підтримки з боку держави. Не зустрічає належної правової оцінки і розгорнута в Україні російськими та зросійченими засобами масової інформації розгуздана кампанія проти української мови. Я не пам'ятаю випадку, щоб наш уряд офіційно висловив протест у відповідь на істеричні антиукраїнські виступи та випадки в російському парламенті. Я не пам'ятаю також, щоб від уряду Росії хоч раз надійшло офіційне вибачення за такі дії — навіть тоді, коли в стінах Державної Думи було пошматовано український прапор.

То, може, досить і нашої владі зважати на голосливі заяви про «геноцид» проти російської мови в Україні, залишивши вирішувати питання обґрунтованості цих звинувачень міжнародним правовим інстанціям?

Переймаючись, як і переважна більшість наших громадян, подальшою долею української мови, вважаю за доцільне запропонувати на Ваш розгляд низку невідкладних заходів із боку державної

влади, які сприятимуть радикальному виправленню становища й забезпеченню державній мові України належного функціонування й розвитку:

1. Українська мова є обов'язковою для всіх державних інституцій. Незнання її автоматично робить неможливим посідання будь-яких адміністративних посад у державних установах.
2. Виключається можливість виступів українських парламентарів у стінах парламенту недержавною мовою. Під час офіційних візитів за межі України державні посадовці особи мусять робити виступи та давати інтерв'ю засобом масової інформації державною мовою України.
3. Для забезпечення можливості опанування українською мовою тим, хто нею не володіє, створити в усіх містах України курси прискореного вивчення української мови — з гнучким графіком занять (у денний і вечірній час). Забезпечити їх кваліфікованими викладачами, оплати працівників (а також оренда приміщення і т. ін.) має здійснюватися не за державний рахунок, а коштом слухачів курсів.
4. Виховання у всіх, без винятку, дошкільних закладах здійснюється українською мовою.
5. Викладання в школах ведеться українською мовою. Як виняток, у місцях компактного проживання національних меншин допускається створення шкіл із викладанням місцевою мовою, але з обов'язковим предметом — українською мовою та літературою. Кількість таких шкіл у місцях компактного проживання національних меншин не повинна перевищувати відсоток україномовних шкіл.
6. Викладання в школах російської мови як окремого предмету відмінити; для осіб, які бажають її вивчати, передбачити факультативні заняття у позаурочний час (як для другої іноземної мови). Російська література не виділяється в окремий предмет, а вивчається в рамках предмету світової літератури.
7. Викладання у вищих та середніх спеціальних навчальних закладах ведеться виключно українською мовою.
8. Податок на друк та продаж російськомовних друкованих видань має бути щонайменше удвічі вищим, порівняно з україномовними. Російськомовна реклама та рекламні видання також мають обкладатися значно вищим податком, ніж реклама державною мовою України. Прибуткову різницю слід використати на україномовні видання. За таким же принципом повинна будуватися й робота телебачення — в усіх регіонах України.
9. Забезпечити українській літературі реальну, а не декларативну підтримку з боку держави, яка повинна матеріально сприяти збільшенню україномовних видань, видруку потрібної кількості навчальних посібників, перекладу найкращих зразків української літератури англійською та іншими європейськими мовами.

Михайло Брайчевський,

доктор історичних наук, професор,
заслужений діяч науки і техніки

ІННОВАЦІЇ

Перевірена часом система тестування НаУКМА і цього року спрацювала бездоганно. Про це засвідчили: нинішній набір першокурсників та наші гості-журналісти, які брали участь у тестуванні в незвичній для них якості асистентів. Того ж дня журналістам було запропоновано пройти пробне тестування з української мови. Своїми враженнями вони поділилися не тільки у ЗМІ, які вони представляли, а й дали короткі інтерв'ю «Академічній Панoramі», які свого часу були розміщені й на сайті НаУКМА.

Могилянка... вірна тестуванню

Ольга Коваленко. «Освіта України»

По-перше, контингент абітурієнтів не такий, як в інших навчальних закладах. В інші ВНЗ не такі абітурієнти йдуть. Видно навіть зовні, що діти розвинені, розумні, але є й випадкові. Враження такі, що всі задоволені, багато хто говорить, що тести не дуже складні, можна розв'язувати, але дехто каже, що важко. Думаю, Академія має серйозну проблему з приміщеннями. Бо коли в аудиторіях 100 чоловік, їм фізично важко. Але загальне враження дуже позитивне. Я спілкувалась із багатьма абітурієнтами, запитувала, чому йдуть сюди. Йдуть саме тому, що прозорий вступ, не заангажований, не корумпований, а ще Могилянка славиться як престижний, іміджевий ВНЗ.

Олена Загороднюк. УТ-1

Якби мені довелося вступати сьогодні до Києво-Могилянської академії, я б цього зробити не змогла, незважаючи на те, що вважаю себе досить освіченою, ерудованою людиною. Але рівень дуже високий. Це по-перше. По-друге, мене дуже вразила чітка організація вступних іспитів, доброзичливість, продуманість, підготовленість.

Зауважу лише одне: складати іспити в аудиторії, де 30 чоловік і 100 — нерівнозначно. Скупчення людей психологічно впливає.

Зі свого боку намагалася допомагати, як могла: пройшла інструктаж, працювала на рівні зі співробітниками НаУКМА увесь час, всі 4 години, переживала, щоб вступили всі, хоча університет приймає значно менше.

Олександр Шилко. «ТСН, 1+1»

Складається враження, що така система переконує батьків і абітурієнтів у тому, що іспити чесні, і це знімає певні сумніви, які могли б вплинути на самі іспити.

Я не був асистентом, але я слідкував за всіма етапами тестування. У мене залишилися враження, що все проходило доволі прозоро і чесно.

Я не помітив ніяких недоліків в організації вступу. Мене вразило, що навіть у туалет виводять абітурієнтів, щоб вони там нічого не підглядали. Усім удачі. Навіть тим, хто не вступив.

Оксана Приходько. «Дзеркало тижня»

Враження дуже різні, дуже сильні. Наскільки я зрозуміла, система тестування дуже еволюціонувала в університеті. Щось втрачалося, щось зберігалося. Це — рівні можливості для всіх, чесність і прозорість. Це була головна мета. Але найбільше враження на мене справило поєднання дуже жорстких рамок, які обмежують ці рівні можливості, а в цих рамках нічим не обмежена свобода самовираження, самовдосконалення. Тобто сприяння будь-чому, що може поліпшити результат, допомогти.

Олександр Мужичук. УТ-1.

Я бачу, наскільки широкі жести зараз робить Києво-Могилянська академія. Це, власне, прорив старої системи, коли абітурієнт, навіть обдарований, не може вступити до ВНЗ. Я вважаю, що ця система надає йому таку можливість. Трохи підводив сканер, його технічні можливості при прочитанні результатів. Все інше — на вищому рівні.

Інна Бахіна. «Газета по-київськи»

Враження в мене досить добрі від тестування. Прозорість дійсно є, за такої системи вступають абітурієнти, які мають знання. Своєму брату пораджу вступати до Могилянки. Я сама спробувала пройти міні-тестування з модуля української мови, яке про-понували журналістам у день тестування. Дуже цікаво. Я б побажала всім дітям приходити і пробувати тестуватися задалегідь. Це ж добре, що можна прийти і просто спробувати свої сили. Не подобалося те, що дітям не дозволяли користуватися першим зошитом. Тому що мало часу виділяється на англійську й українську мови. Профільні предмети писати їм легше, бо вони готувалися до них. Якщо вже їм виділено час, вони можуть відкоригувати те, що не встигли, закінчити те, що не встигли.

Ніна Жежера. Національне радіо.

Цього дня в усіх емоції переважають. Не дивно, що це відбувається з абітурієнтами, і їм можна вибачити, напевно, вони найбільше намагаються тримати себе в руках. У своїй аудиторії надивилася на дітей, вони як рідні стали. Дуже їм жаль — скільки станів, емоцій вони переживають протягом одного дня. Я давним-давно ловила себе на думці, якби колись, за моєї молодості, була

Могилянка, якби я вчила англійську в школі, а я її не вчила, я би прийшла сюди, навіть не будучи переконаною в тому, що я тут учинимусь і що я зумію сюди вступити. Хоча б для того, щоб переконатися, що ти за один, чого варті твої знання. Знову ж таки, бачите, тут є момент дискримінації. Я екстраполюю до дітей, які вивчають не англійську. Бувають же такі школи, де вивчають інші мови. Ті діти не дурніші, але мають меншу можливість сюди вступати.

Крім того, ще один цікавий момент. У самому принципі тестування закладено теж цікаву річ. Це є, з одного боку, об'єктивно, з іншого, — нагадує принцип гри, лотереї. Якщо є дитина, яка не досить добре знає всі науки, які треба знати на сьогодні, або вона глибоко обізнана в якійсь одній сфері, або в неї інакше мислення, вона собі думає довго, не вкладається в терміни, але, зрештою, може прийняти геніальне рішення або твір видати абсолютно несподіваний. Але, мабуть, є інші ВНЗ, де ці можливості також можна виявити. Але оскільки такий принцип набору, як в Могилянці, не практикується в Україні практично ніде, не було б нічого поганого, аби він застосовувався.

Катерина Божко. Національне радіо

Я справді дуже рада, що прийшла сюди. Перш за все, тому що тут осередок тієї України, про яку ми мріяли дуже давно наші діди-прадіди, і яка нам далася 11 років тому. Прикро, що обмежена кількість студентів. Хотілося б, щоб їх було вдвічі-тричі більше, щоб ці молоді люди, справді обдаровані, використали знання, які дає їм КМА. Як на мене, це справді той острівок духовності, справедливості, чесності й порядності, про який ми багато говоримо, але, на жаль, він залишається острівком, який називається КМА. Мені дуже б хотілося, щоб його почули і пересвідчилися всі, що тут надзвичайно прозоро і чесно вступає найсильніший. Я прочитала в «Академічній панoramі» статтю Д. Зайця, де він сказав фразу, яка, як на мене, є крилатою фразою Могилянки: «Тут не можна здивуватися геніальності, тут дивуються сірості». Тому хочу звернутися до всіх можновладців, для яких це не пусті слова: «Підключіться, кожен по-своєму допоможіть, щоб КМА мала гідний гуртожиток для своїх студентів». Хочу побажати тим, хто вступить сьогодні, з честю нести всі людські чесноти, дорозити ними.

КультУра

Відкриття художньої виставки «76 портретів письменників України» Михайла Ряснянського в Галереї мистецтв Національного університету «Києво-Могилянська академія» має значний резонанс у культурному житті столиці.

«76 портретів письменників України»

На суд глядача представлено галерею портретів українських поетів, прозаїків, літературних критиків, драма-тургів, створених протягом 1986–1988 років у Києві, Ірпені, Коктебелі, Миколаєві. Кожний із них передає стан, характер, настрої. Портрети написано легко й невимушено. Талант і майстерність Михайла Ряснянського дарують нам хвилини живого спілкування з видатними сучасниками.

Зокрема Олесем Гончарем, Михайлом Стельмахом, Миколою Вінграновським, Миколою Лукашем, Станіславом Тельнюком, Романом Андріяшиком, Леонідом Вишеславським. У цій галереї — портрети Павла Загребельного, Юрія Мушкетика, Володимира Яворівського, Дмитра Білоуса, Миколи Сомы, Олега Черногуза, Рауля Чілачави, Івана Драча, Катерини Мотрич, Дмитра Онковича та інших.

Дуже важливо, що виставку було влаштовано саме в університеті, а значить, насамперед для молодого покоління. Судячи з мого власного враження, сприйняття студентом цієї експозиції досить незвичне. Письменників неможливо впізнати! Настільки ці

портрети відмінні від чорно-білих зображень на перших сторінках книжок, стандартних фотографій у газетах та інших подібних речей, які, разом, звісно, з іншими чинниками, і формують образ того чи іншого письменника. А особисте враження дуже часто і визначає ставлення до мистецького твору. Тому саме зараз, коли роль письменника у суспільстві переосмислено (порівняно навіть із тими ж вісімдесятими, коли було написано портрети) важливо врешті зустрітися із митцем таким, яким він є насправді; побачити, якою ця людина була в тісному спілкуванні, якою — для найближчих друзів, коли була широко.

Незримо в цій галереї присутній і Михайло Ряснянський — живописець і поет, член Національної спілки художників України, народний художник

України (з 2001 р.), майстер жанрових картин та психологічного портрету. Творчість Михайла Ряснянського на тлі розмаїття тенденцій та напрямів сучасного мистецтва вирізняється своєю гармонійністю та вірністю художнім традиціям та жанрам. Серед відомих його творів — «Селяни», «Молдовеняска», «Безіменна висота», «Мрія», «Полундра», «Таємниця глухого урочища», «Гопак».

Михайло Ряснянський був унікальним педагогом, професором Національної академії образотворчого мистецтва та архітектури. Серед його учнів — лауреати державних премій, заслужені та народні художники України: Костянтин Ломикін, Серафима Сенкевич, Олександр Прахова, Юлій Скаканні, Серафима Загорна.

Після експозиції колекцію портретів роботи Михайла Ряснянського за волею доньки художника Вікторії Ряснянської буде передано бібліотеці НаУКМА.

Національний університет «Києво-Могилянська академія» висловлює щирі вдячність родині художника за дорогоцінний дар — колекцію портретів українських письменників.

Галина Ткачук,
студентка ФГН-3

На світлинах:
Володимир Панченко,
віце-президент із навчальної роботи
НаУКМА на відкритті виставки;
Вікторія Ряснянська з квітами від
НаУКМА та Національної спілки
письменників України.

У книзі відгуків відвідувачі виставки залишено чимало записів.

Глибоко схвильовані цією чудовою виставкою: з портретів мудро, тепло, світло

зорять нам у душу О.Гончар, С.Тельнюк, Л.Вишеславський, Є.Гуца-ло, інші майстри пера. А поруч ті, хто нині натхненно працює, творячи портрет сучасності. Щиро вдячні пані Вікторії, доньці народного художника України Михайла Ряснянського, за щедрий дар — передачу колекції портретів сучасних українських письменників нашій любій Могилянці.

Вірю, що буде видруковано альбом із цими портретами, буклети, листівки, що ця портретна плеяда видатних майстрів слова даруватиме радість багатьом поколінням.

Ніна Гнатюк,
секретар Національної спілки
письменників України

Виставка робіт Михайла Ряснянського, присвячена українським митцям, унікальна в своєму роді. Ми знайомимся з галереєю відомих творах літературної ниви крізь призму образотворчого осягнення духу митця. Намалювати портрет поета, прозаїка, драматурга — це надзвичайно складне завдання, адже треба зуміти інтуїтивно відчувати індивідуальність людини, за-кодовану в її творчості, передати це мовою фарб. Можна лише здогадуватися, який обсяг художнього слова треба охопити, щоб витворити таку феєрію портретів митців цього слова. Художня поліфонія, колоризм, строгість та одночасна тонкість стилю — ось те, що не можна не відзначити в роботах М. Ряснянського.

Це дуже добре, що виставка організована в стінах НаУКМА і що студенти мають змогу вільно познайомитися з творчістю художника.

Жанна Безп'ячук,
студентка ФПВН-3

Мені назвичайно сподобалися роботи Михайла Ряснянського. Проїшовши одне коло, друге...пообіцяла собі, що неодмінно прийду сюди ще не один раз, бо портрети настільки цікаві, що їх можна дивитися годинами. Вони зроблені так майстерно, що виникає почуття присутності всіх намальованих людей.

Я дуже вдячна Вікторії Ряснянській за подарунок Академії, тому що дуже багато людей зможуть милуватися роботами майстра і тим самим збережуть пам'ять про нього навіки, адже «Час плинний, Києво-Могилянська Академія вічна».

Н. Огоренко,
студентка 2 р.н. НаУКМА

Автограф

Автограф читачам «Академічної Панорами» залишають сьогодні наші постійні автори-могилянці Дмитро Заєць, Галина Ткачук, Антоніна Мужановська, Світлана Богдан, Жанна Безп'яточук.

Антитези

Наш світ — це вічний хаос, какофонія,
Що поглинає мрії і пісні,
Та не згасає радісна симфонія,
Яку почути можна уві сні,

Цілюща мудрість — мов усміхнена блакить

У світлім храмі в незбагненній глибині...

Цілюща мудрість — мов усміхнена блакить,
Що не шукає виправдання світу.
Мовчи і слухай, як вона мовчить!
Твоя замріяність — мов свіжий подих вітру.
Нехай твоя душа від радості тремтить!..

Над хаосом, безоднями і злом
Літає голуб — дух, дарує сни пророчі,
І тим, кого торкнувся він крилом,
Яскравий промінь відкриває очі,
І сон стає життям, а сіті буднів — сном...

Співай! Забудь про відчай, страх і гнів
І уникай тих метушливих слів,
Що судять світ і вмюють убивати.
Співай! Не прагни нагороди або страти,
Співай і слухай незбагненний спів,
Що розбиває стіни мертвої кімнати...
В твоєму серці — неповторне свято.
В твоїх руках — пісок і піна мертвих днів.

Дмитро Заєць,
студент ФГН-4

•••

Одванадцятій пісня бриніла в кожній
її волосині.
Одванадцятій чітко почула: її згори
погукали.

Підвела голову, а голова її — Небо синє.
Ворухнула пальцями, а пальці її —
в морі корали.

Одванадцятій вийшла востаннє ружі
свої напоїти.

Одванадцятій думка майнула, що,
певно, рано ще, рано.

Простягла руки, а руки у неї — віти.
Кинулася вперед, а вона — скеля в
душі океану.

Світлана Богдан,
студентка ФГН-3

•••

В тонких очеретах твоїх вій
Живе одна качина сім'я.
Коли на небі сонячно, я
На березі очей, на траві

Сідаю тихо, щоб не злякаться
Малих качат, які по воді
Пливуть, поважні і золоті,
І білки сонця їм як ряска.

Антоніна Мужановська,
студентка ФГН-3

За...

Засльозилася, заросилася
зажурилася, засмутилася,
Забарилася, загубилася...

Бігла, бігла по степах,
Розтікалась по ярах,
Розпливалась по долах, —
Й полетіла, мовби птах!

Заквітчалася, Засміялася,
Закрутилася, Зашарілася,
Засіялася, Запалилася!!!

Жанна Безп'яточук,
студентка ФГН-3

Страшне

А якщо не цвістимуть
Вишні, — що із весною?
Я боюсь, що ітиму,
Може, навіть з тобою,
А вони — не цвістимуть!...

Я прокинувся: неділя,
В піднебесі — неділя.
Благовісту князь-дзвонів
Зажадає повітря.
Затамую — о лихо! —
Зачекаю — о милі!
І згадаю: «Не вірте»,
Але скрізь буде тихо.

Я боюсь, не помітять
Наші в місті малому,
Що не варті ми квіту,
Що не гідні ми дзвону.

Галина Ткачук,
студентка ФГН-3,
член Національної Спілки

«Біг мак» і зупинився в Могилянці

Сергій Жадан та Ірена Карпа — особи знамениті. Принаймні для літературообізнаного могилянця. Хоча б тому, що нас вони увагою не минають: Карпа за ці півроку виступає в Могилі вдруге (перший раз — у рамках презентації часопису «Четвер»), а Жадан — навіть утретє (зимові гастролі з приводу виходу двох нових книжок: «Історія культури початку століття» та «Біг мак» — у видавництві «Критика» та участь у презентації «Потяга»).

Цього разу акція відбувалася з приводу виданих у харківському видавництві «Фоліо» жаданівської «Де-пеш мод» та карпівських «П'ятдесят хвилин трави» і «Фройд би плакав».

Воно, звісно, можна зрозуміти, чому у видавництві вирішили об'єднати книжки в єдину серію «графіті», проте такі поєднання як Жадан — Бондар — Андрухович і Карпа — Повалеєва — Дереш виглядали децю автентичніше.

Сама акція була геть не схожа на попередні: варто згадати лише відео-інсталяцію (до речі, дуже непрофесійну), яка ніби й не була розрахована на розуміння з боку аудиторії.

Та й самі автори, «заїжджені» презентаціями своїх книжок, які вони роблять по всіх-усюдах, від Львова до Москви, схоже, були не в кращій фізичній та творчій формі. Принаймні, залишилося таке враження, що вони, автори, більше переймаються розпов-сюдженням своїх нових книжок, ніж їх змістом.

Наприкінці акції у фонд бібліотеки НАУКМА автори урочисто передали по одному примірнику своїх книжок, тож можна буде по черзі брати і читати їх у метро (як заповіла сама Ірена Карпа робити зі її книжками).

Галина Ткачук,
студентка ФГН-3,
член Національної Спілки письменників
України.

Анонс подій

В дорогу, літстудіє !

Чергова літстудія за участю молодих літераторів Національного університету «Кієво-Могилянська академія», Національного університету імені Тараса Шевченка, Національного університету «Політехнічний інститут» відбудеться

23 вересня о 18.00 у НАУКМА
за адресою: вул. Волоська, 8/5, 5 корпус,
ауд. 208.

Анонс подій

Вручення Міжнародної премії Фундації Омеляна і Тетяни Антоновичів
21 вересня 2004 року. Початок о 17.00. Корп. 1, мала Актובה зала

Міжнародна премія доброчинної Фундації Омеляна та Тетяни Антоновичів — сьогодні чи не найпрестижніша премія, представлена як-равами іменами сучасності: Василь Барка, Василь Стус, Орест Субтельний, Емма Андівська, Дейвід Сон-дерс, Богдан Кравченко, Леонід Плющ, Роберт Конквест, Григорій Костюк, Юрій Шевельов, Ліна Костенко, Марта Богачевська-Хом'як, Валерій Шевчук, Іван Дзюба, Іван Драч, Богдан Гаврилишин, Збігнев Бжезінський, Володимир Дрозд, Михайло Брайчевський, Газета «Літературна Україна», Микола Вінграновський, Ярослав Шашкевич, Микола Жулинський, Євген Гуцало, Олена Апанович, Роман Федорів, Михайлина Коцюбинська, Юрій Мушкетик, Григорій Логвин, Богдан Боцюрків, Ігор Калинець, Дмитро Степовик, Юрій Барабаш.

1995 року премію Фундації Антоновичів одержав і Вячеслав Брюховецький, президент Національного університету «Києво-Могилянська академія» за відродження НАУКМА.

Цього року її одержують поет Дмитро Павличко та перекладач Андрій Содомора, які виступлять із інвагураційним словом. У церемонії вручення візьме участь голова Фундації, засновник премії, людина-легенда, Омелян Антонович, який презентує два томи «Спогадів» У них автор розповідає про свій життєвий шлях, шлях галицького інтелігента, який на все життя зберіг любов до України.

У церемонії вручення премій та презентації книг Антоновича візьмуть участь: лауреати премії Микола Жулинський, Іван Дзюба, Марта Богачевська Хом'як Вячеслав Брюховецький, Іван Драч.

Україна знає Антоновича як аристократа Духу, відомого мецената, який постійно підтримує українське слово, книговидання, бібліотечну справу. Цього року Омелян Антонович підтримав проект реконструкції будівлі, в якій буде розміщена бакалаврська бібліотека Наукової бібліотеки НАУКМА. Вона носить ім'я Тетяни та Омеляна Антоновичів.

Прес-центр НАУКМА

Вересень 2004

Телерадіоэфір

Сюжет про Посвяту. УТ-1 «Вісті». — 31 серпня.
В'ячеслав Брюховецький (інтерв'ю). Посвята. СТН. — 1 вересня.
В'ячеслав Брюховецький. Новий канал. Програма «Тим часом». — 12 вересня.
УТ-1 «Освітній канал» — сюжет про Могилянку. 20 вересня.
Ірена Грига, Володимир Моренець. Програма «Точка зору». Нова

НАУКМА в інформаційному просторі

магістерська програма «Менеджмент в охороні здоров'я». Радіо, Перший Національний. — 3 вересня.

Юрій Кухарчук. Радіо «Свобода». «Терра інкогніто». До 80-річчя Михайла Брайчевського. 3 вересня.

В'ячеслав Брюховецький. Прямий ефір. Програма «Чорним по білому». Радіо, Перший Національний. — 4 вересня.

Юрій Кухарчук. Радіоканал «Культура». Прямий ефір. «Діалоги про культуру». До 80-річчя Михайла Брайчевського. 5 вересня.

Юрій Кухарчук. Радіо «Свобода». До 80-річчя Михайла Брайчевського. 6 вересня.

Публікації

Києво-Могилянська академія започаткувала першу в Україні магістерську програму «Менеджмент в охороні здоров'я». УНІАН. — 1 вересня 2004.

«...Коли діти чекатимуть не оцінки, а знань...» (із виступу Наталії Невінчаної, заступника директора з навчально-виховної роботи гімназії «Києво-Могилянський колегіум») // Освіта. — 25 серпня — 1 вересня. — С. 7.

Ольга Василевська. Країна пішла вчитися (про Посвяту в студенти НАУКМА) — День. — 2 вересня 2004.

Наталія Яременко. Повернення до витоків (про Посвяту в студенти НАУКМА) // Голос України. — 2 вересня. — С. 2

Аліна Стрижак. Із «геніями» треба боротись, як із клопами (Про відкриття виставки М. Ряснянського) // Україна молода. — 2 вересня. — С. 14.

Станіслав Бондаренко. Духовна еліта в маслі. (Про відкриття виставки Михайла Ряснянського в Галереї мистецтв НАУКМА) // Київські відомості. — 4 вересня. — С. 2.

Людмила Рябоконт. Як «вилікувати» державну мову (інтерв'ю з Ларисою Масенко) // День. — 4 вересня.

Ольга Петрова. Живопис як досвід свободи // Дзеркало тижня. — 4 вересня. — С. 17

Оксана Мельник. Дім, у якому живе генетична пам'ять народу // Урядовий кур'єр. — 6 вересня.

Дмитро Ангелін. Варяг или казак? (згадується kmbs) // Бізнес. — 6 вересня. — С. 54-56.

Петро Бурковський. Конституційна реформа як «форма» олігархічного консенсусу // Українська правда. — 7 вересня.

Борис Бахтєєв. Біг-борди: носій інформації чи... // Телекритика. — 7 вересня.

Олена Охрімчук. Поет кінематографа // Хрещатик. — 9 вересня. — С. 13.

Анатолій Яворенко. Під золотими крилами Архістратига // Українське слово. — 9 вересня.

Оксана Приходько. Фінансові недуги охорони здоров'я (Про нову магістерську програму «Менеджмент в охороні здоров'я») // «Дзеркало тижня». — № 36. — 10-16 вересня.

Світлана Капітульська. У Могилянці вчитимуть «Менеджмент в охороні здоров'я» (про відкриття магістерської програми «Менеджмент в охороні здоров'я») // Ваше здоров'я. — № 35. — 10-16 вересня 2004.

Євгенія Устинова. Ловушка для багатого студента (згадка про kmbs) // Деловий журнал. — вересень, 2004. — С. 36-41.

